

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2010. május 21. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A parancs iránti engedetlenség vétsége miatt **a vádlott** ellen indult büntető ügyben a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság Katonai Tanácsa 2009. október 30. napján kihirdetett Kb.II.33/2009/10. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlott cselekményét parancs iránti engedetlenség vétségének (Btk.354.§ (1) bekezdés) **minősíti**.

A vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést megrovás intézkedésre **enyhíti**.

A hadnagyi rendfokozatba visszavetés katonai mellékbüntetést **mellőzi**.

I n d o k o l á s:

A Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság Katonai Tanácsa a 2009. október 30. napján kihirdetett Kb.II.33/2009/10. számú ítéletével a vádlottat bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett parancs iránti engedetlenség vétségében, ezért 300 napi tétel, napi tételenként 300.-Ft, összesen 90.000.-Ft pénzbüntetésre és 1 évre a hadnagyi rendfokozatba visszavetésre ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére, annak szabadságvesztére történő átváltoztatására.

A tárgyaláson a katonai ügyész a nyilatkozattételre 3 napi gondolkodási időt tartott fenn, majd tudomásul vette az ítéletet. A vádlott és védője felmentés érdekében jelentettek be fellebbezést.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészség a Kf.II.129/2009. számú átiratában indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

A védő előterjesztette fellebbezésének írásbeli indokolását, melyben a felmentésre irányuló fellebbezését fenntartotta és kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértést követett el, mert az ügyben nem álltak fenn a bíróság elé állítás törvényi feltételei. Álláspontja szerint az ügyben a tettenérés fogalmilag kizárt és a vádlott tagadta, hogy bűncselekményt követett volna el. A parancs iránti

engedetlenség törvényi tényállási eleme nem állapítható meg, mert a vádlott berendelése személyzeti ügyre vonatkozott, vagyis nem szolgálati parancsot kapott. Hivatkozott továbbá arra, hogy a vádlott esetében szándékos elkövetés nem bizonyítható, mert a személyügyi elbeszélgetésre el akart menni, de más, halaszthatatlan dolog miatt nem tudott megjelenni.

A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében elsődlegesen a felmentésre irányuló fellebbezését, és annak az írásbeli beadványában rögzített indokait tartotta fenn. Fellebbezését azonban kiegészítette, és másodsorban a védencével szemben kiszabott büntetés enyhítésére tett indítványt, a megváltozott személyi körülményekre figyelemmel.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészségnek a nyilvános ülésen eljáró képviselője perbeszédében a másodfokú ügyészi átiratban foglaltakat megváltoztatta, és indítványozta a tényállás kiegészítését a vádlott megváltozott személyi körülményeivel, továbbá a katonai mellékbüntetés mellőzését, figyelemmel arra, hogy annak a feltételei már nem állnak fenn.

A vádlott az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy bűncselekményt nem követett el.

A bejelentett vádlotti és védői fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az első fokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált.

A katonai tanács tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. A másodfokú bíróság nem osztotta a védőnek azon álláspontját, hogy az első fokú tanács a bíróság elé állítás feltételeinek vizsgálata körében eljárási szabálysértést követett el, amikor a törvényi feltételek fennállását megállapította. Az ítéltábla katonai tanácsa álláspontja szerint a vádlott tekintetében a tettenérés megállapítható önmagában abból a körülményből, hogy a szolgálati helyén történő megjelenésre utasítás kapott és annak nem tett eleget. Az elsőfokú bíróság az egyéb eljárási szabályokat is betartotta.

A katonai tanács a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg, ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. Megállapítható, hogy a vádlott tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését. Az elsőfokú bíróság ítélete 3. oldalától 8. oldal 3. bekezdéséig foglalkozott a rendelkezésre álló bizonyítékokkal és azok értékelésével. Nem tévedett a katonai tanács, amikor a vádlott védekezésével szemben tanú1-2-3 vallomását fogadta el a tényállás alapjául. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában meggyőző, logikus magyarázatát adta annak, hogy miért a már hivatkozott tanúk vallomását fogadta el, és miért terhelő tartamú történeti tényállást állapított meg.

A vádlott megváltozott személyi körülményeire figyelemmel azonban szükséges a tényállás kiegészítése. Ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Be. 352.§ (1) bekezdés a./ pontja alapján a vádlott személyi körülményeit nevezett nyilatkozata, valamint az általa becsatolt iratok alapján annyiban egészíti ki, hogy; „A vádlott szolgálati viszonya megszűnt. Jelenleg munkanélküli, segélyben még nem részesült. 2010. januárjától egy kiskorú gyermek eltartásáról kell gondoskodnia.” Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által ekként kiegészített tényállás már mindenben mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta.

A vádlottnak és a védőnek a felmentésre irányuló fellebbezése nem alapos.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, részben tévedett azonban a cselekmény jogi minősítését illetően. Az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségét helyesen állapította meg a Btk.354.§ (1) bekezdésébe ütköző parancs iránti engedetlenség vétségében, tévedett azonban, amikor a vádlott részéről folytatólagos elkövetést is rögzített. Az elsőfokú katonai tanács igen részletesen ítélete 8. oldal utolsó bekezdésétől a 11. oldal első bekezdéséig foglalkozott a cselekmény jogi minősítésével. A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban ezen indokolást részben helyesbíteni, részben kiegészíteni szükséges. Így megállapítható, hogy az első fokú ítélet 8. oldal utolsó bekezdésében nem helytálló a Hvt.105.§ (1) bekezdésére, valamint 108.§ (1) bekezdésére történő hivatkozás, hiszen a Hvt. a Honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2004. évi CV. tv. csupán a Magyar Honvédség tagjai tekintetében hatályos. A vádlott esetében a Hszt., a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. tv. 69.§ (1) és (2) bekezdése rendelkezik a parancs végrehajtásáról.

Az első fokú ítélet rögzíti, hogy a vádlott a tényállásban rögzített időpontban szolgálati beosztásból történő felfüggesztés hatálya alatt áll. A Hszt.132.§ (7) bekezdésében foglaltak szerint, aki beosztásból felfüggesztés hatálya alatt áll a felfüggesztés napjától hatósági jogkörét, szolgálati előjárói, feljebbvalói jogait nem gyakorolhatja, szolgálati okmányait és fegyverét beszolgáltatni köteles, szolgálati helyére csak az állományilletékes parancsok engedélyével léphet be. Egyéb tekintetben megilletik az e törvényben biztosított jogok és terhelik az e törvényben meghatározott kötelezettségek. A hivatkozott rendelkezés szerint a vádlott a kérdéses időben hivatalos személyként nem léphetett fel, utasítást, parancsot nem volt jogosult kiadni, de azt köteles volt végrehajtani, annak címzettje lehetett. Kétségtelen tény, hogy a vádlott a vádbeli napon szolgálati helyére történő bevonulásra szóló, konkrét parancsot kapott, amely minden esetben szolgálati parancsnak minősült, hiszen annak teljesítése feltétele annak, hogy az előjáró alárendeltjével rendelkezni tudjon. A szolgálati helyre történő bevonulásra irányuló parancsot pedig a vádlott a felfüggesztés hatálya alatt is köteles volt teljesíteni. Ezen utasítást a vádlott nem teljesítette, ezért magatartásával megvalósította a Btk.354.§ (1) bekezdésében írt parancs iránti engedetlenség vétségét. Megállapítható az irányadó tényállás alapján, hogy a vádlott részére tanú1 bűnügyi

osztályvezető, mint előjáró személyesen adott utasítást a megjelenésre. Ezt megelőzően tanú² végezte a kiértékelését október 1-jén az előjáró utasítása alapján. Ennek során közlésre került az is, hogy a megjelenésre történő utasítás tanú¹ parancsa. A vádlott ezt a szolgálati parancsot nem teljesítette. A vádlotti magatartás azonban a váddal egyezően egységesen tehát parancs iránti engedetlenség vétségének minősül, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a cselekmény jogi minősítéséből a folytatólágosságra való utalást mellőzte.

A védőnek és a katonai ügyésznek a büntetés enyhítésére irányuló indítványa alapos.

A katonai tanács az első fokú ítélet meghozatala idején helytállóan tárta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket. A vádlott megváltozott személyi körülményeire figyelemmel azonban az alkalmazott joghátrány enyhítése szükséges. A szolgálati viszony megszűnése miatt e vádlottal szemben rendfokozatban visszavetés katonai mellékbüntetés alkalmazására már nincs törvényes lehetőség, hiszen ez a mellékbüntetés csak tényleges állományú katonával szemben hajtható végre. Megállapítható továbbá, hogy a vádlott szolgálati viszonyának megszűnése miatt a későbbiekben már lehetősége sem lesz katonai bűncselekmény elkövetésére. Az enyhítő körülmények túlsúlya miatt a másodfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a vádlott cselekménye az elbíráláskor már oly csekély fokban veszélyes a társadalomra, hogy vele szemben a törvény szerint alkalmazható legkisebb büntetés kiszabása, vagy más intézkedés alkalmazása is szükségtelen, ezért a vele szemben kiszabott pénzbüntetést megrovás intézkedésre enyhítette, a katonai mellékbüntetés kiszabását pedig mellőzte.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be.372.§ (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2010. május 21.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk. a tanács elnöke, Dr. Mészáros László hb. ezredes sk. előadó bíró, Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk. bíró

A Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2010. május 21.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke
A kiadmány hitelül:

Tóth Mihályné

tisztviselő